

СТАНОВИЩЕ

от професор доктор Чавдар Николов (05.02.10)
по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” към
катедра „Международна икономика и политика”, факултет “Международна
икономика и администрация” на
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”

Конкурсът за академичната длъжност „професор” към катедра Международна икономика и политика е обявен съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото прилагане и нормативните документи на ВСУ “Черноризец Храбър”. Като единствен кандидат в конкурса за постъпили документите на доцент доктор Емил Спасов Панушев, преподавател в катедрата. Представените документи, трудове и справка за приносите позволяват формулирането на следното становище по кандидатурата на доцент д-р Емил Панушев.

Доцент д-р Емил Панушев защитава дисертационен труд през 1985 г. Работи като научен сътрудник в Икономическия институт на БАН, където получава научната степен старши научен сътрудник II степен през 1996 г. За периода 1996-2004 година е научен секретар на секция “Международна икономика”, а от 2004 до 2008 година е ръководител на секция „Международна икономика” в Икономическия институт на БАН. От септември 1998 година води лекционни курсове в бакалавърска и магистърска степен във ВСУ „Черноризец Храбър”. През 2008 г. е назначен на академичната длъжност ръководител на катедра „Обществени науки” към Юридическия факултет на ВСУ „Черноризец Храбър”, а от месец юни 2010 г. е декан на факултет „Международна икономика и администрация”.

Научната продукция на доцент д-р Емил Панушев е представена в два периода – от защитата на докторска степен до придобиването на научното звание старши научен сътрудник II степен 1985-1996 година, когато са написани и публикувани 8 монографии, 6 студии, 20 статии, 4 учебника, 21 доклади и изказвания на конференции и други научни инициативи. След 1996 г. до днес кандидатът по конкурса е представил 5 монографии, 3 студии, 5 статии, 4 учебника, 14 участия в конференции и 5 публикации с друго предназначение.

В представените по конкурса публикации се открояват следните по-важни приноси:

- Изведени са тенденции за отрасловата специализация и търговската преориентация към Европейския съюз в условията на липса на експортно ориентирана стратегия и отсъствието на ефективни инструменти на външнотърговската политика на нашата страна. Дефинирани са характерни черти на износа на националните отрасли – главно суровинни предимства, както и особеностите на вноса – предимно в отрасли с изявени национални конкурентни предимства.
- Формулирани са теоретични и практически подходи в оценката на икономическият регионализъм, принципите на изграждане на икономически групировки и продължаването на регионална ориентация при отварянето на икономиката. Оценени са показателите на отвореност на икономиката като търговски баланс, дял на износа към вноса, индекс на условията на търговия.
- Показано е, че икономическите отношения между България и Русия имат съществено значение за България в процеса на изграждането на Общо европейско икономическо пространство. Тези процеси водят до разширяване възможностите за реализиране на експортно ориентиран растеж в българската икономика и разширяване мястото на България в търговията с ЕС, където са и нейните основните търговски партньори. Съвместното участие в регионални инициативи разширява възможностите България да бъде фактор в осъществяване политиката на ЕС в Черноморския регион и в Източното партньорство.
- Направени са оценки за икономиките на новите страни-членки след присъединяването към ЕС, отбелязват се съществени промени в техните външни отношения. Влиянието на външната среда за макроикономическата стабилност се свързва с оценка на мястото на новите страни-членки в международните търговски отношения, като се констатира повишаване на дела им в търговията на ЕС със стоки и с услуги. Влиянието на външната среда и финансовата криза върху икономическата стабилност на новите страни-членки е отражение на процесите на трансформация на обществено-политическите системи, отвореността и каналите на въздействие на световната финансова криза –

спад в традиционните търговски партньори, отливът на капитали и ограниченият достъп до финансиране.

- Формулирани са глобални и регионални тенденции в движението на капитали като следствие от процесите на глобализация и обособяването на финансовата сфера и регулативните ѝ инструменти. Дефинирана е ролята на международните финансови пазари и резултатите от взаимодействието на страната ни с официалните финансови институции.
- Изследванията сочат, че за проявлението на финансовите кризи в днешно време съществено допринасят капиталовите потоци, фактор за което е преди всичко финансовата либерализация. Направени са изводи за влиянието на регионалните и глобални кризи върху интеграционните процеси, паричната политика и валутния курс.

Представените учебници и учебни помагала, които са част от преподавателската дейност на кандидата отразяват както негови научни постижения, така и съвременна методика на преподаване на европейска икономическа интеграция.

Творческата биография и представените научни приноси, отразяващи досегашната изследователска и преподавателска работа на доцент д-р Емил Панушев, ми дават основание да дам положително становище и да подкрепя кандидатурата му по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” по направление Световно стопанство и МИО.

30.05.2011 г.

Гр. София

/Професор д-р Чавдар НИКОЛОВ/